

Jaarverslag 2024

CultuurSchakel

Colofon

© CultuurSchakel, april 2025

Samenstelling

Directie en medewerkers CultuurSchakel

Eindredactie

Afdeling Marketing & Communicatie CultuurSchakel

Vormgeving

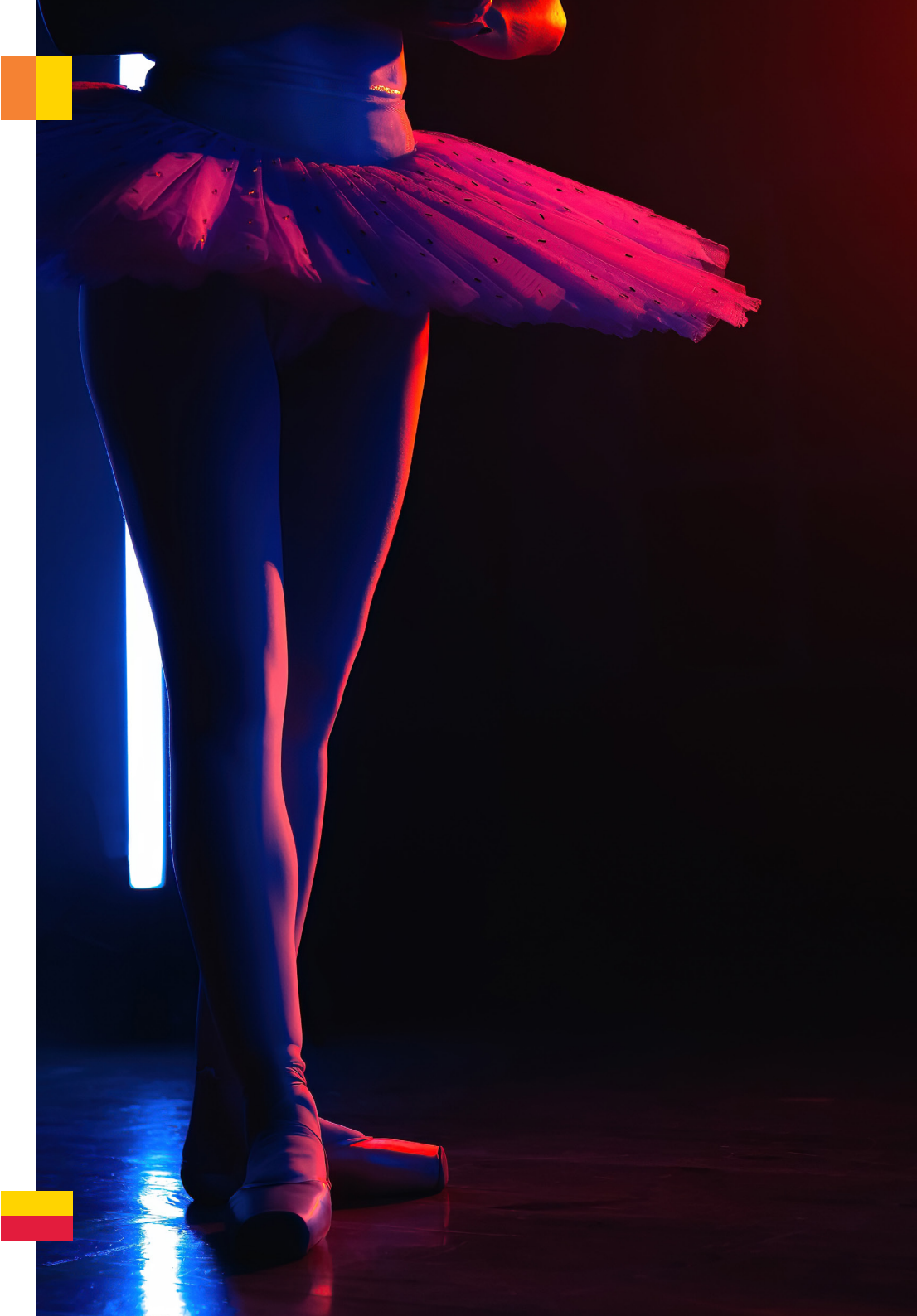
Afdeling Marketing & Communicatie CultuurSchakel

Fotografie

Shutterstock, Pexels, Canva, Robin Heemstra, Phil Nijhuis

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Over CultuurSchakel	6
2. Cultuuronderwijs	9
3. Cultuurbeoefening	16
4. Voor al onze doelgroepen	24
5. Bedrijfsvoering en personeelszaken	33
6. Raad van toezicht	38
7. Financiële toelichting	42

Terugblikken, vooruitkijken en voorbereiden op een nieuwe cyclus

Voorwoord

Afgelopen december liep de beleidsperiode 2021-2024 af, en dat maakte van 2024 een jaar van terugblikken, vooruitkijken en voorbereiden op een nieuwe cyclus. We dienden een meerjarenbeleidsplan in voor de jaren 2025-2028, en een CmK-plan voor dezelfde periode. Enorme klussen, met als mooi resultaat dat beide plannen werden gehonoreerd. En ook op andere fronten was er in 2024 veel te beleven.

Onze afdeling **Cultuuronderwijs** zette zich in voor kinderen en jongeren van peuter tot jongvolwassene. Blij waren we met de verdubbeling van het subsidiebedrag voor de Voorschoolse Educatie (VE) van 100.000 naar 200.000 euro. We bereikten er 95% van de Haagse VE-groepen mee, en deden onderzoek naar de unieke bijdrage van culturele activiteiten in de VE. De deelname aan deskundigheidsbevordering voor VE overtrof onze verwachtingen. In het basis- en voortgezet onderwijs legden we veel verbindingen tussen culturele instellingen en scholen via co-creatietrajecten (KunstTreffers). Die vorm sluit goed aan bij deze tijd van grote druk op het onderwijs. Vooral de deelname van so-scholen was in 2024 heel hoog. Ook digitalisering was afgelopen jaar een belangrijk onderwerp: 13 culturele instellingen namen deel aan ons traject hierover en ontwikkelden digitale tools, samen met vo-scholen. We schreven er ook een whitepaper over. Ondanks de druk op het onderwijs loopt ons CmK-programma voorspoedig en haalden we daarmee ook in 2024 ruimschoots onze doelen. Dankzij de uitbreiding van onze mbo-coach van 4 naar 32 uur hebben we nu meer slagkracht voor de doelgroep 'jongeren' in het vo en mbo, waarmee we o.a. bijdragen aan hun welzijn en aan meer waardering voor theater- en museumbezoeken.

Bij de afdeling **Cultuurbeoefening** schitterden de adviseurs ook afgelopen jaar weer in het versterken van ons netwerk. Mooie voorbeelden waren de campagne 'Zin in Zingen' en de verbinding met het professionele veld via 'Get to Know Us'. Meer daarover in hoofdstuk 3. BinnenBuiten organiseerde een bijeenkomst 'Kansrijk opgroeien in de wijk' voor een diverse groep deelnemers. We zijn er trots op dat we ook de welzijnsgroep tegenwoordig goed bereiken via BinnenBuiten, en zetten in 2024 weer belangrijke stappen richting succesvolle leerecosystemen in Haagse wijken. Bij

het Subsidieloket sprong Geld voor je Kunst! in het oog: die subsidie verwelkomde veel nieuwe aanvragers, en nog belangrijker: we telden 32% meer honoreringen! Met onze subsidies proberen we zo veel mogelijk in te spelen op de actualiteit. Daarom voerden we afgelopen jaar een pilot uit voor een festivalregeling. Daarnaast blijft de basissubsidie belangrijk en noodzakelijk.

Ook onze **marketing- en communicatieafdeling** leverde in 2024 krachtige prestaties. We hebben thoughtleadership als organisatie volledig omarmd en richtten onze blik steeds weer op zichtbaarheid. Dat werkte: de views gingen door het dak (meer dan 1,5 miljoen) en de feedback op de kwaliteit van onze bijeenkomsten was erg goed. De sterk verbeterde samenwerking tussen M&C en de andere afdelingen maakte nieuwe initiatieven zoals de opzet van een kennisbank, het schrijven van whitepapers en samenwerking op inhoudelijke events meer dan mogelijk. Met de beleidsdoelen als structureel onderdeel van de marketingstrategie benaderen we de sector nog veel doelgerichter. In 2024 was onze eerste brandingcampagne voor de aanbieders én inwoners van Den Haag een mijlpaal, net als de nieuwe gezamenlijke campagne van 14 culturele instellingen om meer aandacht voor de culturele sector te vragen, 'How about...'. Deze laatste ontstond uit de Marketingkamer en weerspiegelt de kracht van CultuurSchakel; wij zijn en blijven de verbinder, ook tussen professionele en amateurkunst, tussen onderwijs en de wijken.

Kortom: genoeg om trots op te zijn in 2024!
Dank aan iedereen die eraan bijdroeg!

Marijn Cornelis

Directeur-bestuurder

1. Over CultuurSchakel

Aan al onze werkzaamheden in 2024 lagen de onderstaande missie, visie en werkwijze ten grondslag.

1.1 Missie en visie

“CultuurSchakel brengt je verder in kunst en cultuur in Den Haag.”

Zo luidde in 2024 onze missie-statement, die zich laat doorvertalen in 4 concretere punten. Ze vertellen wie we zijn en waar we ons werk op baseren:

- *Kunst en cultuur raakt ons:* Kunst en cultuur geeft betekenis aan ieders leven; het verwondert, verbindt, houdt ons een spiegel voor en leert ons om onszelf en anderen beter te begrijpen.
- *Den Haag is onze stad:* Kunst en cultuur is van onschatbare waarde voor onze stad. Wij willen dat iedereen in Den Haag kan meemaken hoe het is om zélf kunst te beoefenen en je door kunst van anderen te laten verrijken. Daarom werken we aan een levendig, inclusief Haags kunstklimaat binnen cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in de vrije tijd.
- *Een leven lang kunst en cultuur:* Dat wensen wij iedereen toe. We delen graag onze kennis én kennissen op het gebied van cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in de vrije tijd. We helpen scholen om kinderen te laten opgroeien met kunst en ondersteunen iedereen die in de vrije tijd kunst en cultuur aanbiedt of beoefent. We ondersteunen initiatiefnemers die met vrijetijdskunstenaars iets moois willen neerzetten en maken dit zo gemakkelijk mogelijk.

- *Zichtbaarheid:* We maken kunst en cultuur zichtbaar voor iedereen in Den Haag. We kennen cultureel Den Haag en weten wat er speelt, werken samen met partijen die actief zijn op cultuurgebied en bundelen deze krachten. We hebben een sterk team met brede professionele en kunstzinnige bagage. We werken op maat, zijn onafhankelijk, bouwen een persoonlijke band op en bieden duurzame ondersteuning.

Wat we dagelijks doen:

We wijzen de weg, nemen drempels weg, brengen in beweging en slaan bruggen:

- We adviseren en ondersteunen scholen en aanbieders van cultuuronderwijs;
- We adviseren en ondersteunen aanbieders van, deelnemers aan en partners op het gebied van cultuurbeoefening in de vrije tijd;
- We bieden financiële ondersteuning voor amateurkunst.

1.2 Werkwijze

■ Onze **afdeling Cultuuronderwijs** richt zich op cultuuronderwijs onder schooltijd in Den Haag.

Wij zijn betrokken bij cultuuronderwijs vanaf heel jonge leeftijd: de voorschoolse educatie (VE). Met ons werk voor die jongste doelgroep bereiken we bijna alle Haagse organisaties voor kinderopvang. De cultuurcoaches voor het primair onderwijs (po) werken elk in een stadsdeel, waardoor alle scholen één vaste contactpersoon hebben. De coaches bevorderen de ontwikkeling van cultuuronderwijs op basisscholen via adviesgesprekken, begeleiding, scholingsaanbod en de verbinding met het culturele aanbod. De cultuurcoaches voor het voortgezet onderwijs (vo) bouwen aan relaties met alle vo-scholen in de stad en adviseren over het maken van keuzes uit het cultuuronderwijsaanbod in onze brochure Expeditie C, subsidieaanvragen, samenwerking met culturele instellingen en leerling-participatie. Door onze inzet in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) te vergroten, hopen we daar op meer resultaat.

Onze cultuurcoaches ondersteunen ook de Haagse culturele instellingen met hun educatieve aanbod voor scholen en de voorschoolse educatie. We organiseren er scholing en kennisdeling en adviseren over de aansluiting van hun activiteiten op de specifieke vragen van scholen en de voorschoolse educatie. We informeren over actuele ontwikkelingen binnen het (cultuur)onderwijs.

CultuurSchakel is penvoerder van het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). 2024 was het laatste jaar van de derde periode, CmK3. Ook onze aanvraag voor CmK4 is gehonoreerd. Het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) en de gemeente Den Haag subsidiëren dit programma, en daarmee veel van de activiteiten van de afdeling Cultuuronderwijs.

- De **afdeling Cultuurbeoefening** bestaat uit adviseurs, het subsidieloket en het programma BinnenBuiten en maakt zich sterk voor kunst- en cultuurbeoefening voor iedere Hagenaar.

We richten ons uitdrukkelijk op actieve cultuurbeoefening en zetten cultuurbeoefening actief op de kaart van Den Haag. Ons streven is dat alle inwoners in hun vrije tijd kunnen meedoen aan kunst- en cultuuractiviteiten. Dat is goed voor de persoonlijke ontwikkeling, draagt bij aan sociale cohesie en zorgt voor een levendige stad. Wij ondersteunden, adviseerden en subsidieerden ook in 2024 weer de Haagse culturele organisaties, projecten, gezelschappen, verenigingen en stichtingen die dit mogelijk maken. Onze adviseurs in cultuurbeoefening zijn gespecialiseerd in de disciplines muziek, dans, theater of informele doelgroepen, of ze werken discipline-overstijgend. Bij BinnenBuiten verbinden we in de wijk binnenschools cultuuronderwijs met cultuurbeoefening in de vrije tijd, vanuit het perspectief van het kind.

- Onze **afdeling Marketing & Communicatie (M&C)** is verantwoordelijk voor alle communicatie, de public affairs en de positionering van CultuurSchakel.

Doelstellingen van M&C zijn het vergroten van onze naamsbekendheid, het versterken van de positionering, de promotie van onze activiteiten en diensten en het vergroten van de zichtbaarheid van het aanbod van cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in Den Haag. M&C bestaat uit een team van communicatie- en marketingprofessionals met elk hun eigen expertise, taken en werkgebied. Het team werd in 2024 tijdelijk aangevuld met zzp'ers voor specifieke projecten en campagnes.

Leeswijzer

In dit jaarverslag beschrijven we de concrete activiteiten die we afgelopen jaar ondernamen om onze doelen te bereiken. We doen dit in de hoofdstukken 2 en 3 per doelgroep (cultuuronderwijs en cultuurbeoefening). Hoofdstuk 4 is een doelgroepoverstijgend hoofdstuk.

Alles wat we doen, valt onder een van onze vier beleidsthema's (De weg wijzen | Drempels wegnemen | In beweging brengen | Bruggen bouwen). Activiteiten die afgelopen jaar nieuw waren, hebben we uitgebreider toegelicht dan activiteiten die in vorige jaarverslagen al zijn besproken.

2. Cultuuronderwijs

2.1 Voorschoolse educatie (VE)

Aanbod van culturele instellingen voor VE

In de voorschoolse educatie kunnen we kinderen bereiken die opgroeien in minder kansrijke omstandigheden. Door juist daar cultuuronderwijs aan te bieden, dragen we bij aan meer kansengelijkheid. We maken het cultuuraanbod voor voorschoolse educatie onder andere zichtbaar op onze website; daar stonden in 2024, 14 instellingen op met VE-aanbod. We voerden ook de subsidieverleningstaak VE van de gemeente uit: kinderopvangorganisaties konden in 2024 bij ons een bedrag van € 350,- per peutergroep aanvragen voor activiteiten van Haagse culturele instellingen. Gedurende het jaar kregen we te horen dat het totaalbedrag verdubbeld zou worden van €100.000 naar €200.000. We hebben binnen deze regeling aan 13 kinderopvangorganisaties met 295 VE-groepen met in totaal ongeveer 4.425 peuters subsidie verleend voor culturele activiteiten. We bereikten hiermee ongeveer 95% van alle VE-groepen in Den Haag! De subsidie werd besteed aan culturele activiteiten, verzorgd door 17 verschillende culturele instellingen.

Ook publiceerden we in 2024 een onderzoek: 'Van koelkastwaardig knutselwerk naar creatief proces'. Hieraan namen 6 pedagogisch coaches en 7 pedagogisch medewerkers deel, via interviews. We onderzochten de unieke bijdrage van culturele activiteiten in de voorschoolse educatie, en specifiek de meerwaarde voor de ontwikkeling van de peuter en de invloed op de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers. Een belangrijke conclusie van het onderzoek was dat pedagogisch professionals procesgericht werken bij culturele activiteiten zien als dé manier om een peuter ontdekkend en spelend te laten leren.

Bijeenkomsten voor VE

In oktober organiseerden we met het Laaktheater de bijeenkomst 'Kunstbeleving voor de allerkleinsten' voor kennisdeling, ontmoeting en behoeftepeiling. Deze themabijeenkomst had als onderwerp 'muzikaal spel'. Ook presenteerden we hier de uitkomsten van ons onderzoek. Er waren 58 deelnemers van 11 VE-organisaties en 14 culturele instellingen aanwezig.

We organiseerden daarnaast 1 kleinere bijeenkomst voor voorschoolse educatie, waarbij 5 culturele instellingen en 4 kinderopvangorganisaties aanwezig waren. Eén doel was het ophalen van input voor de Nota Cultuureducatie & Cultuurparticipatie van de gemeente Den Haag. Daarnaast bespraken we nieuwe ontwikkelingen en wederzijdse vragen en behoeftes.

"Het animo voor deskundigheidsbevordering in de VE overtrof onze verwachtingen."

Verder organiseerden we 3 trainingen 'Begrijpen met je handen' over creativiteit en beeldend werken met peuters. Hieraan namen 48 pedagogisch professionals (pedagogisch medewerkers of pedagogisch coaches) en 11 kunstvakdocenten deel. Ook waren er 10 deelnemers bij uit groep 1 en 2 van het primair onderwijs. Zij namen als koppel met één of meer VE-collega's deel aan de training. Door die koppeling te maken, versterken we de doorgaande lijn naar het basisonderwijs.

Op 6 VE-locaties verzorgden we samen met een culturele instelling deskundigheidsbevordering op maat. 110 pedagogisch medewerkers en pedagogisch coaches namen daaraan deel. Eén medewerker van een VE-organisatie rondde in 2024 de icc-cursus af.

Het animo voor deskundigheidsbevordering overtrof onze verwachtingen en de deelname was hoger dan onze prognose.

2.2. Primair onderwijs (po)

Aanbod van culturele instellingen voor po

We maakten ook in 2024 onze brochure Vonk met het professionele Haagse cultuuraanbod en verstuurden die naar alle basisscholen en culturele instellingen in Den Haag. Vonk bevatte dit jaar 212 voorstellingen en museumlessen van 44 culturele instellingen. Daarnaast waren er 37 instellingen met 'Doe-aanbod' (actieve kunstbeoefening) en 17 instellingen met aanbod van een 'Kunstenaar in de klas'. In totaal stonden er 70 instellingen in de brochure. Voor het sbo gebruiken we pictogrammen die de mate van prikkels en de mogelijkheid voor maatwerk aangeven.

Het complete aanbod plaatsten we niet alleen in Vonk, maar ook op

onze website. En we verzorgden de complete bijbehorende planning van het klassikaal cultuurbezoek (inclusief busvervoer). In totaal namen 168 po-scholen cultuurbezoeken af uit Vonk. Het aantal inschrijvingen is ieder jaar weer zeer hoog. Dat is mede te danken aan de actieve benadering door de cultuurcoaches tijdens de inschrijffperiode.

Ons systeem Planned Culture geeft ons een totaaloverzicht van alle geboekte cultuurbezoeken en culturele activiteiten uit Vonk (voor het primair onderwijs) en Expeditie C (voor het voortgezet onderwijs). Scholen ontvangen na elk cultuurbezoek een enquête. Het inrichten van een nieuw systeem voor de evaluatie van cultuurbezoeken is afgerond. Daardoor krijgen culturele instellingen nu direct inzage in de waardering van de scholen voor hun culturele activiteit.

Vanuit de gemeentelijke NPO-gelden was er ook dit jaar weer extra subsidie: € 5,- per leerling, voor actieve kunstbeoefening (Doe-aanbod en Kunstenaar in de klas) voor po- en vo-scholen. We hebben het promotiemateriaal daarover geactualiseerd en opnieuw ingezet via onze website, e-mailings en social media. Zo hebben we scholen op de extra subsidie attent gemaakt en ze gestimuleerd om extra activiteiten af te nemen.

Visieontwikkeling en co-creatie

We ondersteunen po-scholen bij de ontwikkeling van hun visie op cultuuronderwijs en bij de implementatie of actualisatie van hun cultuurplan. Aansluitend daarop geven we scholen ook advies bij het afnemen van culturele activiteiten en over de deelname aan ons CmK-programma. In totaal voerden onze cultuurcoaches in 2024, 279 gesprekken op 94 scholen.

Wij stimuleren scholen in het po bij het betrekken van hun leerlingen bij cultuuronderwijs, vooral bij de keuze voor culturele activiteiten. Ook tijdens de Haagse Cultuuronderwijs Dag (HCOD) hadden wij een workshop over leerlingparticipatie in ons programma.

"We hebben scholen op de extra subsidie attent gemaakt en ze gestimuleerd om extra activiteiten af te nemen."

Met 'KunstTreffers' konden po-scholen en culturele instellingen in co-creatie werken aan de ontwikkeling van cultuuronderwijs, vanuit de vraag van de school. Er waren in 2024, 13 KunstTreffers, waarvan 9 op reguliere scholen en 4 op sbo-scholen.

Ladekast

Via campagnes maken leerkrachten op een laagdrempelige manier kennis met het materiaal uit onze Haagse Ladekast. Ook in 2024 stimuleerden we het gebruik van de Ladekast met een campagne tijdens de Kinderboekenweek. De PowerPoint met korte opdrachten voor het digibord werd 240 keer gedownload, een stijging van 212% ten opzichte van vorig jaar!

Steeds meer scholen ontdekken trouwens de Ladekast. Dit jaar sloten 36 nieuwe scholen zich aan, een groei van 620%. Onze campagne-inzet via de website, mailings, social media en cultuurcoaches bereikte maar liefst 210.584 mensen, een toename van 253%.

Om de drempel verder te verlagen, bieden we gratis vakleerkrachten (COH-experts) aan. Zij begeleiden leerkrachten bij het werken met het lesmateriaal uit de Haagse Ladekast. We zorgden dat deze begeleidingstrajecten nog beter aansloten op de behoeften van de leerkrachten en vooral op de capaciteit in het basisonderwijs. Er waren in 2024 COH-expert-trajecten op 4 scholen.

Om beter aan te sluiten bij de (culturele) diversiteit van de Haagse leerlingen, pasten we ook in 2024 het lesmateriaal van de Haagse ladekast verder aan. We willen dat alle leerlingen zich erin kunnen herkennen en dat ze ook kunstuitingen zien vanuit andere perspectieven dan alleen het West-Europese.

Scholing

Wij bieden jaarlijks de cursus 'Interne cultuurcoördinator' (icc'er) aan. In 2024 behaalden 8 deelnemers het landelijke certificaat. Inmiddels

is de volgende lichting gestart met 6 cursisten. Dit is minder dan we beoogd hadden, maar wel verklaarbaar. Ten eerste zien we aanmeldingen voor deskundigheidsbevordering voor het onderwijs over de hele linie afnemen, ten tweede heeft CultuurSchakel sinds de oprichting zo veel icc'ers opgeleid, dat er inmiddels minder over zijn die de opleiding nog niet hebben gehad.

Voor onze scholing 'Filosoferen met kunst' vond een workshop voor leerkrachten po plaats ter voorbereiding op de Kinderboekenweek, met 8 deelnemers.

De werkplaats 'Filosoferen' heeft nog 2 keer plaatsgevonden met 6 deelnemers. Door dit beperkte aantal deelnemers hebben we besloten deze werkplaats af te ronden.

Er waren 10 teamtrainingen op 10 scholen. Dit waren trainingen 'Creatief proces', startbijeenkomsten Haagse Ladekast, Expert en KunstTrefker. Ook teams van leerkrachten die betrokken waren bij KunstTreffers maar geen startbijeenkomst hadden gehad, werden uiteraard deskundiger in cultuuronderwijs.

Wij boden de cursus 'Voor de klas in het primair onderwijs' en 'Voor de klas in het speciaal onderwijs' voor kunstprofessionals opnieuw aan. Door een te beperkt aantal aanmeldingen konden we deze cursussen niet door laten gaan. We gaan ons bezinnen over of en hoe we meer mensen kunnen interesseren voor deze cursussen.

We organiseerden twee trainingen voor museumeducatoren en docenten over 'Hoe om te gaan met weerstand bij leerlingen', met in totaal 39 deelnemers.

"We willen dat alle kinderen zich in de opdrachten uit de Haagse Ladekast kunnen herkennen."

Het onderwijs is dé plek
waar we **alle Haagse kinderen**
kunnen bereiken.

2.3. Voortgezet onderwijs (vo)

Voor de klassen 1, 2 en 3 van het voortgezet onderwijs maakten we de brochure Expeditie C met het professionele Haagse cultuuraanbod. We verstuurden die naar alle scholen en culturele instellingen in Den Haag. In Expeditie C stonden 91 activiteiten van 33 culturele instellingen. Het cultuuraanbod voor vo delen we ook op onze website, en de cultuurcoaches benaderen vo-scholen actief om hun deelname aan Expeditie C te bevorderen. Daarnaast zetten wij hier social media en nieuwsbrieven voor in, die de waarde van een cultuurbezoek voor de leerling in beeld brengen. Dit jaar namen 19 scholen deel, met in totaal 8083 inschrijvingen.

We adviseerden scholen en culturele instellingen over het aanvragen van subsidie, vooral voor de co-creatieregeling 'Cultuureducatie vmbo' van het FCP. In 2024 waren dat 2 adviestrajecten. Ook begeleidden we deze 2 scholen met de uitvoering nadat de subsidie was toegekend.

Wij stimuleren ook vo-scholen bij het betrekken van de leerlingen bij cultuuronderwijs. In het vo hebben we enquêtes gehouden over een culturele activiteit onder de leerlingen van 4 scholen (320 leerlingen). We deelden de feedback met de 7 betrokken culturele instellingen. Op 4 scholen hebben we samenwerkingen tussen een school en een culturele instelling geïnitieerd. Daarbij hebben we de leerlingen expliciet betrokken, met als doel een betere aansluiting van de culturele activiteit bij de leerlingen, en dus een grotere impact.

Wij adviseren en begeleiden vo-scholen bij hun visieontwikkeling en vervolgens bij het samenwerken met culturele instellingen die aansluiten bij deze visie. In 2024 vonden op 23 scholen in totaal 59 gesprekken plaats over onderwerpen als de training van een interne cultuurcoördinator, Expeditie C, subsidiegelden NPO en FCP en CultuurStemmen.

Via social media en nieuwsbrieven bereikten we 83 vakdocenten in het vo met onderwerpen als de NPO-gelden, digitalisering, leerlingparticipatie en CKV-trajecten. Met een open rate van gemiddeld 53% worden deze nieuwsbrieven aanzienlijk beter gelezen dan het branchegemiddelde percentage van 35%.

In het kader van het project Digitale cultuureducatie hebben afgelopen jaar 13 culturele instellingen in samenwerking met 10 vo-scholen digitale tools ontwikkeld ter versterking van hun educatieve aanbod. Ze deelden onderling hun resultaten en we schreven een whitepaper over dit onderwerp, dat we breed verspreidden.

De gemeentelijke NPO-gelden van 5 euro per leerling moeten door de vo-scholen apart worden aangevraagd, anders dan bij de po-scholen. Naast onze extra promotie hebben we vo-scholen ook ondersteund bij het indienen van de aanvragen van deze gelden.

2.4 Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

In 2024 hebben we in deze sector belangrijke stappen gezet. De inzet voor een cultuurcoach mbo hebben wij verhoogd van 0,1 naar 0,8 fte. Zo kunnen we samen met cultuuraanbieders meer maatwerk en co-creatieprojecten voor het mbo opzetten. Hierbij staat studentenparticipatie centraal.

Vanuit het gemeentelijk budget uit de Nota Cultuureducatie, dat wij hebben verdeeld onder de culturele instellingen, hebben 8 instellingen nieuw aanbod opgezet of bestaand aanbod doorontwikkeld.

Met ROC Mondriaan stimuleren we het gebruik van de CJP-pas (MBO Card) voor het mbo. We maken het Haagse aanbod zichtbaar op onze website: er staan 23 Haagse instellingen op met aanbod voor deze doelgroep.

Met 8 mbo-opleidingen hebben we gesprekken gevoerd om hun behoeften in kaart te brengen en te adviseren over passende culturele activiteiten die aansluiten bij de leerlingen en het les-programma. Hierdoor konden zij de MBO Card effectief inzetten. Eind 2024 was 37% van het budget besteed via de MBO Card, wat een belangrijke stap is om mbo-studenten laagdrempelig kennis te laten maken met kunst en cultuur.

“Met ROC Mondriaan stimuleren we het gebruik van de CJP-pas (MBO Card) voor het mbo.”

Bijeenkomsten voor netwerk en kennisdeling hebben wij voor deze doelgroep nog niet georganiseerd, omdat duidelijk werd dat er eerst meer verbindingen nodig zijn met en binnen het mbo.

2.5 Doelgroepoverstijgende activiteiten van de afdeling Cultuuronderwijs

Veel van de activiteiten van de afdeling Cultuuronderwijs zijn niet specifiek bedoeld voor VE, po, vo, mbo of so. Ze zijn breder van toepassing. Die activiteiten hebben we in deze paragraaf onder elkaar gezet.

Diversiteit en inclusie (D&I) bij cultuuronderwijs

Het onderwijs is dé plek waar we alle Haagse kinderen kunnen bereiken. De diversiteit op de scholen en binnen de leerlingpopulaties is groot. Wij bedienden ook in 2024 weer alle po- en vso-scholen op maat en verdiepten ons in hun achtergrond en behoeften.

- De cultuurcoach Speciaal onderwijs werkt continu aan een betere toegankelijkheid tot kunst en cultuur voor leerlingen uit het speciaal basis- en voortgezet onderwijs. Wij organiseerden opnieuw de basis- en verdiepingstraining ‘Prikkelarm programmeren’

voor museum- en vakdocenten, beide telden 9 deelnemers.

- Op 3 sbo-scholen vonden Experttrajecten plaats. Daarbij coacht een vakdocent leerkrachten bij het lesgeven in een kunstvak. Op drie (v)so-scholen vonden ‘KunstTreffers’ plaats, trajecten waarbij een culturele instelling samen met de school cultuur-onderwijs ontwikkelt dat past bij de leerlingen. Alle trajecten duurden een half jaar.
- Voor een Mytyl-/Tyltyschool zijn twee rolstoelbussen speciaal ingehuurd om ook deze leerlingen naar een voorstelling te kunnen laten gaan. CultuurSchakel gaat na deze pilot meer speciaal-onderwijsscholen bijstaan met dit type vervoer.
- We zijn een onderzoek gestart naar de toegankelijkheid voor slechtzienden en blinden in een museum of theater. Doel is om in onze brochures Vonk en Expeditie C en tijdens scholingen voor museumdocenten, educatoren en vakdocenten de juiste aandacht te kunnen besteden aan de inhoudelijke aanpak voor deze doelgroep.
- Voor museumeducatoren en museumdocenten organiseerden we de training ‘Hoe breng je meerstemmigheid aan in het verhaal dat je vertelt?’, gegeven door Heritage Lab. Er waren 25 deelnemers.

Bruggen bouwen

- Aan de start van het nieuwe seizoen organiseerden we de ‘Cultuurdate’. 11 deelnemers uit het onderwijs en 12 deelnemers van culturele instellingen bezochten samen een culturele activiteit en wisselden hun ervaringen uit.
- We woonden bijeenkomsten bij van het schoolbestuur De Haagse Scholen over onderwijsvernieuwing en het lerarentekort, en wisselden informatie uit met directeuren en bestuurders.
- De cultuurcoach Segbroek neemt deel aan het wijkoverleg Reva met daarin 5 directeuren van basisscholen. Dit heeft geleid tot culturele activiteiten die taalontwikkeling stimuleren onder en na schooltijd. Er wordt gewerkt aan een uitbreiding van het aanbod met muzikale activiteiten.

- Binnen 'School en Omgeving' brachten wij een school met nieuwkomers, een wijkcentrum en dansschool bij elkaar in een zogenoemde KunstTreffer, een co-creatietraject.
- We brachten culturele instellingen en scholen samen in onze scholingsbijeenkomsten, zodat partijen elkaar steeds beter leren kennen en ervaringen kunnen uitwisselen.
- Tijdens een bijeenkomst informeerden 4 educatiemedewerkers van culturele instellingen alle coaches over hun aanbod in Vonk en Expeditie C.

Kennis delen

- We organiseerden onze jaarlijkse Haagse Cultuuronderwijs Dag (HCOD) met als thema 'Culture Pie', over de culturele omgeving van de leerling en ieders rol daarin. Er waren 130 deelnemers uit het veld van onderwijs, cultuur, voorschoolse educatie en welzijn. De bezoekers waardeerden het evenement met een 8,4 en maar liefst 80% van de bezoekers raadt het evenement aan bij collega's.
- We organiseerden 2 educatie-overleggen voor de podia en musea. Onderwerpen waren afstemming over het aanbod

- in Vonk en Expeditie C en (samen met de gemeente) de Nota Cultuureducatie. Bij beide bijeenkomsten waren 25 deelnemers.
- We boden twee trajecten aan voor culturele instellingen voor het ontwikkelen van digitale cultuureducatie: een vervolgtraject met 9 deelnemers voor instellingen die al eerder hadden deelgenomen en een nieuw traject met 6 deelnemende instellingen. Alle deelnemers presenteerden de resultaten tijdens een eindbijeenkomst met 24 deelnemers. Opgedane kennis en good practices hebben we gedeeld in een whitepaper.
- In 2024 is de zogenoemde 'Oefenplaats' afgerond; in een aantal sessies onderzochten 10 kunstdocenten onder begeleiding van Janeke Wienk hoe ze hun lespraktijk en de theorie van pedagoog Gert Biesta bij elkaar konden brengen. De resultaten zijn in onze opdracht door Janeke beschreven in een boekje met de naam 'Kleinood'.
- Samen met het Koninklijk Conservatorium Den Haag (KC), Codarts Rotterdam en Kunstgebouw organiseerden we een meet-up voor eerstejaars studenten van de beide conservatoria en de studenten van de Pabo Haagse Hogeschool. Studenten zagen een muzikale schoolvoorstelling en voerden gesprekken met icc'ers. We organiseerden een workshopdag voor de eerstejaars Pabo studenten vanuit de procesgerichte didactiek.
- We organiseerden een workshopdag voor de eerstejaars Pabo-studenten vanuit de procesgerichte didactiek.
- We namen deel aan de voorbereiding en het gesprek met gemeente, podia en gezelschappen over publieksreacties tijdens schoolvoorstellingen.
- CultuurSchakel neemt structureel deel aan het penvoerders-overleg CmK in Zuid-Holland, het regionale overleg kenniscentra over deskundigheidsbevordering en diverse netwerken van het LKCA, te weten die over icc, so, vo en mbo en het Landelijk Platform Kenniscentra Cultuuronderwijs (LPKC).

3. Cultuurbeoefening

3.1 Adviseurs

Advies, scholing en netwerken

De adviseurs Cultuurbeoefening zijn hét aanspreekpunt voor aanbieders van cultuurbeoefening in de vrije tijd en voor informele groepen. Zij ondersteunen, adviseren en begeleiden de aanbieders om zo succesvol mogelijk te zijn. In 2024 hebben onze adviseurs ongeveer 450 gesprekken gevoerd. Dit zijn fors meer gesprekken dan in 2023. Aanbieders weten de weg naar CultuurSchakel steeds beter te vinden! Ook dit jaar kwamen de onderwerpen subsidies, het versterken van je netwerk en het vinden van samenwerkingspartners het meest terug. Aandachtspunt blijft het groeiende gebrek aan geschikte repetitie- en optreedlocaties. Wij blijven vraag en aanbod van cultuurbeoefening structureel in kaart brengen via deskresearch, gesprekken en persoonlijke contacten.

In 2024 hebben we de door ons ontwikkelde ambitiemeter succesvol ingezet bij adviesgesprekken. Deze tool geeft aanbieders van cultuurbeoefening inzicht in hun eigen ontwikkeling, hun ambities voor professionalisering en hun toekomstbestendigheid. Bij het gebruik bleek dat deze tool vooral nuttig is voor aanbieders die zich meer formeel hebben georganiseerd als stichting of vereniging. We zijn ook begonnen met de voorbereidingen om de ambitiemeter door te ontwikkelen tot digitale zelfhulptool. In het eerste kwartaal van 2025 hopen we die voorbereidingen af te ronden, zodat we de digitale tool in het tweede kwartaal van 2025 kunnen invoeren. Doel is onze dienstverlening daarmee verder te verbeteren.

“In 2024 hebben we de door ons ontwikkelde ambitiemeter succesvol ingezet bij adviesgesprekken.”

Juni was workshop- en scholingsmaand. De onderwerpen voor de activiteiten in die maand komen voort uit de behoeftes van het veld, opgehaald door de adviseurs. Ook in 2024 hadden we een verhoogd budget dankzij de inzet van het laatste deel van de Impuls!-herstelregeling. AOV, marketing, sociale veiligheid, subsidie aanvragen, concert creation en pitch perfect waren de onderwerpen. We hielden 6 workshops voor in totaal 112 deelnemers.

De adviseurs organiseerden maar liefst 23 disciplinegerichte netwerkbijeenkomsten, voor dans, theater, orkesten en koren, waar in totaal 420 deelnemers op afkwamen. Een stijgende lijn met een groter bereik dan in 2023.

Een aantal opvallende zaken lichten we hier toe:

- Binnen de discipline **dans** zijn de bijeenkomsten veranderd van opzet. De combinatie van het bezoeken van een voorstelling, een inspiratiegesprek naar aanleiding van de voorstelling plus een netwerkmogelijkheid had een hoger deelnemersaantal als gevolg.
- Bij de **koren** hebben we, mede vanwege de significante ledendaling naar aanleiding van de coronapandemie, de pilot ‘Zin in Zingen’ ingericht. In het kader hiervan is er i.p.v. een reguliere netwerkbijeenkomst gewerkt met twee werkgroepen die respectievelijk 4 en 6 keer bij elkaar zijn gekomen. Dit verklaart meteen voor een groot deel de grote stijging in het aantal bijeenkomsten en het aantal deelnemers hieraan. De actieve inzet van de werkgroepen heeft een levendige stedelijke samenwerking teweeggebracht, die geleid heeft tot een Open Koren Week, 4 introductiewerkshops (Zin in Zingen) en een eigen nieuwsbrief van de koren (Den Haagt zingt in Koor). De Open Koren Week en de workshops Zin in Zingen waren

volgens de koren niet zo'n succes geworden zonder de inzet en het bereik van CultuurSchakel. In cijfers:

- 44 van de 100 aangeschreven koren deden mee aan de Open Koren Week
 - Van de bezoekers aan de Open Koren Week had 59% interesse om lid worden
 - 61% daarvan is daadwerkelijk lid geworden van een koor
 - 71% van de koren sprak zich positief uit over een vervolg van de Open Koren Week
 - 61% van de deelnemers aan Zin in Zingen was van plan om zich aan te sluiten bij een koor (waarvan 11% projectmatig)
 - 29% van de deelnemers aan Zin in Zingen wil zich niet aansluiten bij een koor, maar wil wel doorgaan met zingen
- In oktober was het tijd voor het **kennis- en ontmoetingsevent over cultuurbeoefening** 'Blik op cultuur'. Met aanbieders en andere genodigden gingen we in op de mogelijkheden van kunstmatige intelligentie binnen cultuurbeoefening. Hoe creëer je meer zichtbaarheid met AI? Hoe kun je slimmer te werk gaan in de toekomst? Tijdens een inspirerende avond leerden 58 aanwezigen meer over AI en de toepasbaarheid daarvan in hun eigen praktijk. Ze kwamen met antwoorden én nieuwe connecties weer naar buiten. De actualiteit van het onderwerp werd zeer gewaardeerd.
 - In 2024 organiseerden we de tweede editie van de **netwerkbijeenkomst Get to Know Us**, met als doel de verbinding tussen het amateurveld en de professionele instellingen verder te versterken. Waar in 2023 een eerste pilot werd gelanceerd met een focus op dans, werd het concept dit jaar aanzienlijk uitgebreid. Alle kunst- en cultuurdisciplines werden meegenomen, en op basis van de opgedane ervaringen werd de opzet aangescherpt om de ontmoeting en samenwerking tussen partijen nog effectiever te maken. De belangstelling voor deze

editie was groot: er waren in totaal 48 aanmeldingen, bestaande uit 22 aanbieders en 26 culturele instellingen uit de stad. Ondanks dit hoge aantal inschrijvingen bleef de uiteindelijke opkomst met 23 aanwezigen achter bij de verwachtingen. Het ondervangen van het relatief aantal hoge no-shows is een belangrijk onderwerp voor 2025. Desondanks werd het programma van Get to Know Us als zeer positief ervaren. De opzet bood niet alleen een inspirerende gelegenheid om nieuwe contacten te leggen, maar werd ook gewaardeerd als een waardevolle netwerkervaring met collega's. De bijeenkomst faciliteerde op een laagdrempelige en effectieve manier de uitbreiding van bestaande netwerken met nieuwe, diverse en relevante samenwerkingspartners binnen het culturele veld.

Bruggen bouwen, ook hier

- We verbinden het vrijetijdskunstenveld zoveel mogelijk met de politiek, professionele instellingen, andere domeinen en de stadsdelen, zodat zij een vaste gesprekspartner worden en er meer samenwerking ontstaat. Hiervoor volgen we de ontwikkelingen in de stad op de voet, nemen we deel aan bijeenkomsten, voeren gesprekken met de gemeente en benutten mogelijke verbindingskansen. Contacten met de Ooievaarspas, ons evenement Get to Know Us en de verbinding met PEP zijn hier voorbeelden van.

- Ook bij de tweede editie van de Maatschappelijke Beursvloer, georganiseerd door PEP Den Haag, was CultuurSchakel als partner betrokken. Wij zorgden voor matches tussen hulpvragen van culturele organisaties en aanbod van bedrijven. De totale beursvloer leverde een aantal van 180 matches op t.w.v. 392.289, – euro!
- Onze betrokkenheid bij de PEP UP-bijeenkomsten van PEP Den Haag was wederom succesvol. Daar konden we in diverse stadsdelen vertellen over onze subsidiemogelijkheden. Hierdoor blijven we een nieuw publiek aanboren.
- We namen zitting in de werkgroep ‘Spotlightfestival 2024’ om zo de belangen van het amateurkunstenveld beter te kunnen behartigen. De reacties op het evenement zelf waren desondanks nog niet positief. Wij blijven ons inzetten voor betere aansluiting op de wensen van onze achterban in 2025.
- Rondom het Spotlight Festival Den Haag 2024 startte ook onze eigen brandingcampagne ‘Win een jaar gratis kunstles’. Lees daarover meer in hoofdstuk 4.

“De adviseurs organiseerden maar liefst 23 disciplinegerichte netwerkbijeenkomsten.”

Zichtbaar maken

Onze website biedt een divers overzicht van 568 aanbieders van cultuurbeoefening. Dat is een minieme daling van 1,05% t.o.v. 2023. Die status quo heeft twee oorzaken: een actiever beleid op het verwijderen van niet-kloppende accounts en het afwijzen van accounts die niet aan onze voorwaarden voldoen enerzijds, en het actiever aansporen tot het aanmaken van een profiel anderzijds. Onze website geeft ook een overzicht van Haagse optreed- en repetitielocaties. Ons aanbod en de samenwerkingsontwikkelingen staan online en in de agenda staan voorstellingen, projecten en events van amateurkunstgezelschappen die wij financieel ondersteunen of waarbij wij inhoudelijk betrokken zijn.

D&I bij cultuurbeoefening

Binnen de vrijetijdskunst is de diversiteit zeer groot. Het onderwerp staat dan ook hoog op de agenda van onze afdeling Cultuurbeoefening. Onze adviseurs zoeken actief naar nieuwe doelgroepen via persoonlijke adviesgesprekken, bewonersorganisaties en wijkcomités. We onderzoeken ook nieuwe vormen van cultuurbeoefening. Op diverse plekken in de stad komen mensen informeel samen om deel te nemen aan culturele activiteiten. Het is belangrijk om meer inzicht te krijgen in deze vorm van cultuurbeoefening, omdat ook deze groepen waardevol zijn voor de netwerken in wijken, buurten en de stad.

3.2. Het programma BinnenBuiten

Het programma BinnenBuiten is gericht op het in beweging brengen van kinderen in de wijken en van partners die met deze kinderen werken (o.a. onderwijs, sociaal domein, culturaanbieders, bibliotheek en sport). Met dit programma bouwen we bruggen tussen de verschillende domeinen. We richten ons op het versterken van het leerecosysteem rondom kinderen, met een focus op een sterke verbinding tussen het onderwijs en de wijk.

We werken vanuit de behoeften van kinderen en bieden ruimte aan een breder perspectief over wat kunst en cultuur is. Denk daarbij aan een theaterwerkplaats waar naast theaterlessen ook aandacht is voor het bouwen van een minitheater, het tekenen van een poster, grime- en kostuumlessen. We zoeken zo veel mogelijk verbinding met aanbieders in de wijk en vinden de inzet van de juiste rolmodellen belangrijk. Wijkpartners konden een financiële bijdrage ontvangen voor het opstarten van hun cultuurprogramma en kinderen konden gratis deelnemen aan deze programma's.

“BinnenBuiten werkt vanuit de behoeften van kinderen en biedt ruimte aan een breder perspectief over wat kunst en cultuur is.”

In 2024 hebben we nieuwe netwerken opgezet en kennis gedeeld over leerecosystemen en het inzetten van kinderparticipatie voor de ontwikkeling van cultuurprogramma's. De verbinding met scholen en het opzetten van duurzame samenwerkingen staan nog steeds centraal. Daarnaast hebben we op een onderzoekende manier gekeken naar onze werkwijze en het programma. Hieruit hebben we enkele bouwstenen vastgesteld die essentieel zijn voor een bloeiend leerecosysteem. In 2025 gaan we deze resultaten delen met onze partners en andere belangstellenden.

Kennisdeling, advies en ondersteuning

Tijdens de adviesgesprekken van BinnenBuiten spreken we verschillende soorten partners in de wijk (o.a. onderwijs, sociaal domein, cultuuraanbieders, bibliotheek en sport). We halen de vraag op bij partners en kinderen, we delen kennis over leerecosystemen en kinderparticipatie en begeleiden nieuwe netwerken om een sterk leerecosysteem te stimuleren.

We organiseerden in 2024 ook een bijeenkomst over talentgericht werken met kinderen en jongeren. Tijdens dit succesvolle evenement, getiteld 'Kansrijk opgroeien in de wijk 2024', deelden we kennis over het ontdekken van talenten en over meer talentgericht werken. De inzet om een diverse groep van deelnemers, bestaande uit leerkrachten, culturele aanbieders en welzijnsmedewerkers, bij elkaar te brengen was geslaagd en droeg bij aan het succes van deze middag.

Ondersteuning BinnenBuiten	
Aantal adviesgesprekken	158
Aantal kennisdelings- en inspiratiebijeenkomsten	1
Aantal deelnemers kennisdelings- en inspiratiebijeenkomsten	72
Aantal netwerkbijeenkomsten georganiseerd door BinnenBuiten	4

In 2024 hebben we met 37 personen van 31 scholen adviesgesprekken gevoerd over de verbinding tussen binnenschoolse cultuureducatie en cultuurparticipatie in de vrije tijd. Tot en met 2024 hebben we 51 coördinatoren (of personen met een vergelijkbare opdracht) geïnformeerd over de verbinding tussen binnen- en buitenschools leren. Ons doel was om 30 coördinatoren te bereiken in CmK3. We hebben onze doelstelling daarmee ruimschoots behaald.

Samenwerkingstrajecten

Zodra er kansrijke verbindingen ontstaan tussen partners, starten we een samenwerkingstraject. BinnenBuiten begeleidt het proces en blijft in deze fase aanjager. Ons doel is om duurzame leerecosystemen op te zetten waar wij als procesbegeleider en aanjager steeds minder nodig zijn. Om eigenaarschap bij onze partners te creëren, maken we heldere afspraken, verdelen we de rollen en stellen gezamenlijk doelen vast. Ook wordt het hele proces geëvalueerd.

Werkwijze

De samenwerkingstrajecten kennen vier verschillende fases, van verkenning via het daadwerkelijk starten tot in uitvoering zijn en uiteindelijk de borging. Zodra een samenwerkingstraject de status 'geborgd' heeft bereikt, kun je spreken van een leerecosysteem. De rol van BinnenBuiten is in elke fase anders.

Trajecten in verkenning = Er ligt een behoefte bij een partner in een wijk, BinnenBuiten verkent met welke partners er kan worden samengewerkt en zoekt de verbinding.

Trajecten gestart = Er is een nieuwe samenwerking tussen verschillende partners opgezet. Er wordt een cultuurprogramma ontwikkeld. BinnenBuiten is de aanjager en begeleider.

Trajecten in uitvoering = Samenwerkingstrajecten waar het cultuurprogramma is ontwikkeld en in uitvoering is. BinnenBuiten zorgt hier voor procesbegeleiding.

Trajecten geborgd = Partners hebben een cultuurprogramma opgenomen in hun vaste programma. BinnenBuiten biedt ondersteuning op maat.

We monitoren alle trajecten om ervan te leren en kennis over te dragen. Uit de monitoring filteren we geleerde lessen die we delen met onze partners. Zo kunnen alle partners leren van elkaars leerecosysteem.

Stadsdeel	Wijk	Trajecten in verkenning	Trajecten gestart	Trajecten in uitvoering	Trajecten geborgd
Centrum	Transvaal	1		1	1
	Rivierenbuurt		1		
Escamp	Vrederust/Morgenstond				1
	Mariahoeve			2	1
Scheveningen	Duindorp				1
Segbroek	Regentesse- en Valkenboskwartier	4	1	1	
Totaal		5	2	4	4

In 2024 zijn er 4 trajecten doorontwikkeld naar de uitvoeringsfase en zijn er nieuwe cultuurprogramma's in de wijken neergezet. Denk aan een zomerprogramma in Haagse Hout waarbij de partners gezamenlijk hebben gekeken naar hun programmering, een verbinding tussen de Paul Krugerschool, Haags Hiphop Centrum en Buurthuis Mandelaplein en een naschools taalontwikkelingsprogramma met CBS De Elout en Huis van Gedichten.

Ook hebben we 4 trajecten kunnen borgen waarbij partners een sterkere verbinding met elkaar zijn aangegaan en cultuur structureel is opgenomen in hun programma's, zoals in Duindorp, waar kunst is opgenomen in het naschoolse programma van de Haagse Sporttuin Duindorp.

Naast het uitvoeren en borgen van trajecten hebben we, daar waar de behoeftes van partners lagen, in andere wijken een verkennende fase ingezet. Hier zijn wij op zoek naar de juiste partners om verbinding mee te leggen. Dat doen we samen met de cultuurcoaches van de afdeling onderwijs en adviseurs van de afdeling Cultuurbeoefening. In 2025 gaan deze trajecten van start.

3.3. Subsidies

CultuurSchakel voert namens gemeente Den Haag verschillende subsidieregelingen uit:

- **Geld voor je kunst!** is een laagdrempelige regeling voor Haagse initiatieven die vrijetijds kunst stimuleren en/of bevorderen.
- **De Subsidieregeling Haagse Amateurkunst**, die uiteenvalt in 5 delen:
 - **Basissubsidie** is een bijdrage in de kosten voor de huur van repetitieruimtes en artistieke leiding.
 - **Presentatiesubsidie 1** is een bijdrage in de eenmalige kosten voor een podiumuitvoering met vrijetijds kunstenaars.
 - **Presentatiesubsidie 2** is voor grote, multidisciplinaire, vernieuwende of bijzondere projecten.
 - **Zorguitvoeringen** is voor amateurkunstopptredens in zorginstellingen.
 - **Buitenconcerten** is voor openluchtopptredens door instrumentale gezelschappen.
- Voor het eerst voerden we als pilot de **Haagse Festivalregeling** uit.
- De gemeentelijke regeling **Cultuurparticipatie Jong Den Haag** is speciaal voor jongeren, om deze groep te stimuleren culturele initiatieven te ontplooiën. Deze regeling ging het tweede jaar in.

Met al deze regelingen ondersteunen we initiatiefnemers die actief zijn binnen kunst en cultuur in de vrije tijd. Dankzij deze subsidies doen meer mensen in Den Haag aan cultuurbeoefening en kunnen er meer voorstellingen en projecten uitgevoerd worden. In september 2022 verhoogde CultuurSchakel tijdelijk (tot 2025) alle subsidiebedragen voor cultuurbeoefening in Den Haag om de veerkracht, weerbaarheid en wendbaarheid van de sector cultuurbeoefening te versterken na corona. Dat kunnen we doen dankzij subsidiereserves die door corona onbenut waren gebleven. Op uiteenlopende manieren brengen we de mogelijkheid om subsidie aan te vragen onder de aandacht van het veld. Onze marketing- & communicatieafdeling speelt hierin een belangrijke rol, maar ook onze adviseurs Cultuurbeoefening zijn een belangrijke schakel: zij delen de mogelijkheden met de bestaande doelgroep (aanbieders).

Geld voor je kunst!

Voor onze subsidieregeling Geld voor je kunst! komen ook initiatiefnemers die geen rechtspersoon zijn in aanmerking. De aanvraagprocedure is laagdrempelig: de aanvrager vult een online formulier in en pitcht het idee voor een jury. De Geld voor je kunst!-subsidie wordt beoordeeld door steeds wisselende commissies. De commissies adviseren het hoofd Cultuurbeoefening, die het uiteindelijke besluit over het toekennen van de subsidie neemt.

Binnen een week ontvangt de aanvrager de uitslag. Bij deze regeling was 51,9% van de aanvragen afkomstig van voor ons nieuwe initiatiefnemers. Er waren 7 rondes met in totaal 108 aanvragen, waarvan we er 82 hebben gehonoreerd. De laagdrempeligheid van de regeling draagt bij aan de groeiende diversiteit van ons netwerk.

De pitchmomenten van Geld voor je kunst! waren afwisselend online en live, omdat de drempel voor een videopitch voor sommige doelgroepen lager ligt dan voor een pitch op locatie met een jury. In vergelijking met 2023 hebben we vanwege het groeiend aantal

aanvragen meer ruimte gecreëerd, waardoor er 29% meer aanvragen zijn ontvangen, 32% meer honoreringen waren en 32% meer budget is toegekend.

Aanvragen en financiële resultaten Geld voor je kunst!

Aantal aanvragen	Gehonoreerd	Nieuwe aanvragers	Toekenning
108	82	56	€ 154.517

Subsidieregeling Haagse Amateurkunst

De Basissubsidie, Presentatiesubsidie 1, Zorguitvoeringen en Buitenconcerten worden toegekend na een interne beoordeling door het Subsidieloket.

Een externe vijfkoppige commissie beoordeelt de ingediende plannen voor Presentatiesubsidie 2. De commissie adviseert het hoofd afdeling Cultuurbeoefening. De beoordelingscommissie is 4 keer bij elkaar gekomen in 2024 en bestond uit: Patricia Oldenhavé (voorzitter), Damani Leidsman, Paula Udondek, Tania Christina Monteiro en Theo Ham.

Elke aanvrager kan in beroep gaan tegen een negatief besluit, maar we proberen er altijd eerst samen met de aanvrager uit te komen. Als dit niet lukt, gaat het bezwaar naar de onafhankelijke bezwaarcommissie die bestaat uit Abe van der Werff (voorzitter), Annet Schipper en Eveline Asselbergs. In 2024 is er één bezwaar ingediend bij CultuurSchakel. Het is intern afgehandeld.

Over de gehele breedte van de Subsidieregeling Haagse amateurkunst was er een daling van 3,54% in de aanvragen (exclusief de negatief beoordeelde en niet in behandeling genomen aanvragen). De basissubsidie liet een stijging zien van 2,29%.

“De Haagse Festivalregeling is succesvol ingezet en het beschikbare budget is bijna volledig besteed.”

Aanvragen en financiële resultaten regeling Haagse Amateurkunst

	Basis	Presen- tatie 1	Presen- tatie 2	Zorg- uitvoering	Buiten- concert
Theater	17	26	1	0	0
Muziek	109	93	4	51	57
Dans	8	6	4	7	0
Mengvorm	0	16	5	0	0
Overig	0	1	1	0	0
Totaal	134	142	15	58	57
Toekenningen	524.603	466.179	152.877	17.400	28.500

Opvallend is de daling van het aantal buitenconcerten met 25% (van 76 naar 57). Daarbij kan het een rol hebben gespeeld dat de Haagse Federatie van Muziekgezelschappen zich niet meer bezighield met de organisatorische aspecten. Maar ook de veranderde gemeentelijke regelingen kunnen van invloed zijn geweest: daarin ging men over van een meldingsplicht tot een betaalde vergunningsplicht.

Haagse Festivalregeling

Gehoor gevend aan de geluiden uit het veld hebben we in 2024 als pilot een festivalregeling in het leven geroepen. Hiermee wilden we de Haagse amateurkunst meer zichtbaarheid en ruimte geven op het podium voor gratis of gemakkelijk toegankelijke festivals voor de inwoners van Den Haag. Andere regelingen sloten hier minder goed op aan. De regeling is succesvol ingezet en het beschikbare budget is bijna helemaal besteed. De evaluatie van deze regeling nemen we mee in het ontwikkelen en optimaliseren van onze regelingen. Zie verder onder monitoring.

Aantal aanvragen	Toekenning
21	€65.500

Regeling Cultuurparticipatie Jong Den Haag

Voor de gemeentelijke regeling Cultuurparticipatie Jong Den Haag levert CultuurSchakel een jongerencoördinator. Die zoekt voor de categorie natuurlijke personen actief contact met jongeren om hen

te stimuleren en actief te ondersteunen bij een subsidieaanvraag. Deze laagdrempelige en proactieve manier van ondersteuning was in 2023 een groot succes en werd in 2024 voortgezet. Meteen vanaf de eerste maanden van 2024 wisten jongeren dit loket goed te vinden. Al na twee maanden was het volledige jaarbudget besteed. Hierbij moet wel worden aangetekend dat het totaal beschikbare bedrag voor de categorie natuurlijke personen een stuk lager lag dan in 2023. Goed nieuws is dat we, ook in 2024, veel nieuwe aanvragers konden verwelkomen. Iets waar de jongerencoördinator ook proactief op inzet om zo meer jongeren, de doelgroep van deze regeling, toe te kunnen voegen aan ons netwerk. Vooruitkijkend naar 2025 is de regeling ingedeeld in rondes, gelijkelijk verdeeld over het jaar. Hierdoor creëren we meer ruimte en kansen om meer en andere jongeren te enthousiasmeren een kunstproject op te zetten.

Aanvragen en financiële resultaten Cultuurparticipatie Jong Den Haag/ natuurlijke personen

Aantal aanvragen	Gehonoreerd	Nieuwe aanvragers	Toekenning
29	24	20	€ 105.700

Monitoring

Standaard monitoren wij de gegevens van alle aanvragers van onze subsidies. Zo krijgen we informatie over ledenaantallen, contributie en zaalhuur van stichtingen en verenigingen. Ook brengen we het aantal nieuwe aanvragers in beeld en geeft de inhoud van de aanvragen ons een beeld van wat er in het veld leeft. Daarmee scherpen wij waar nodig jaarlijks onze werkwijze aan. Met input uit de monitoring begonnen we in 2024 met de optimalisering van al onze regelingen. Zo zorgen we dat deze goed aansluiten bij de huidige actualiteit, doorstroom bevorderen en laagdrempelig zijn qua aanvraagprocedure, om de kansengelijkheid te vergroten. In september 2025 voeren we de nieuwe aanpak in.

4. Voor al onze doelgroepen

Of het nu gaat om de weg wijzen, drempels wegnemen, subsidies aanbieden of advies geven, onze doelgroepen zijn altijd het vertrekpunt van onze dienstverlening. In de vorige twee hoofdstukken zoomden we specifiek in op onze onderwijsdoelgroep (hoofdstuk 2) en het veld van de cultuurbeoefening (hoofdstuk 3). Maar we doen ook veel voor deze beide doelgroepen samen. Én voor andere doelgroepen. Uiteindelijk draait het allemaal om de meerwaarde voor de inwoners van Den Haag.

In hoofdstuk 1 van dit jaarverslag las u al kort over wat CultuurSchakel doet en welke rol onze afdeling Marketing & Communicatie (M&C) speelt bij het behalen van onze beleidsdoelen. Welke bewegwijzering hebben onze doelgroepen nodig, hoe willen zij aangesproken worden, weten ze de kanalen te vinden en begrijpen ze deze? M&C scherpte in 2024 haar doelstellingen en aanpak aan. De focus ligt nu meer op de ontwikkelingen in de maatschappij en de doelgroepen die wij bedienen.

Naamsbekendheid en positionering staan aan de basis van zichtbaarheid. Met onze communicatie geven we daarom antwoord op de centrale vragen: waar staat CultuurSchakel voor? En: waar kunnen we jou mee helpen? In de praktijk hebben we in 2024 de beschikbare informatie toegankelijker gemaakt, op onze website gezorgd voor een betere user experience en voor de doelgroep begrijpelijker teksten gemaakt.

“De focus ligt bij Marketing & Communicatie haarscherp op de ontwikkelingen in de maatschappij en de doelgroepen die wij bedienen.”

Door vaker aanwezig te zijn op social media en daar ook beter bereikbaar te zijn, hebben we gezorgd voor meer websitebezoeken en meer volgers en interactie op social media. Daarbij hebben we de content kwalitatief verbeterd en in het algemeen én per doelgroep geoptimaliseerd. Resultaat: een hogere engagement rate (betrokkenheid van de doelgroepen).

Evaluaties van onze marketinginspanningen leveren waardevolle inzichten op. Deze gebruiken we om ons aanbod en de zichtbaarheid daarvan verder te verbeteren en te vergroten. In hoofdstuk 2 en 3 las u al over de resultaten van specifieke campagnes voor cultuuronderwijs en cultuurbeoefening, inclusief evenementen, ons programma BinnenBuiten en ons subsidieloket. De resultaten van de overkoepelende campagnes en communicatieplannen vindt u in dit hoofdstuk.

“Al onze communicatiemiddelen kregen in 2024 een nieuw jasje.”

4.1 Zichtbaarheid en communicatie: een topjaar!

2024 was een goed jaar voor de M&C-afdeling van CultuurSchakel. Er is heel veel geïnvesteerd in een duidelijke OGSM-aanpak, een overkoepelende strategie met hero-, hub- en hygiëne-pieces (zie verder) en een enorme voorraad content, al dan niet gerecycled toegepast om er maximaal gebruik van te maken. En dat wierp zijn vruchten af. Laten we beginnen met de cijfers. Daarna werken we diverse onderdelen verder uit.

Bereik	2022	2023	2024	stijging /daling
Bezoekers website	89.454	117.630	151.744	29%
Aanbieders vrije tijd op website	560	572	568	-0,7%
Facebook-volgers	3001	3272	3450	5%
X-volgers	1807	1790	1735	-4%
Instagram-volgers	1606	2208	2713	22%
LinkedIn-volgers	1952	2334	2892	23%
Nieuwsbriefabonnees	4040	4091	3887	-5%
FB/IG/Tiktok advertentie-vertoningen	682.912	2.960.520	Facebook + IG 751.519	50%
			Tiktok 717.207	
LinkedIn Ads	34.711	622.136	601.862	-4%
PR/Free Publicity			575.000	
Google AdGrants	98.958	78.172	33.225	-57,5%

Duiding van de 'dalers' in de tabel

Voordat we per onderwerp verder de materie in duiken, lichten we graag drie 'dalers' uit de rechter kolom even toe. Zonder duiding zouden die cijfers een verkeerd beeld kunnen geven.

■ Aanbieders vrije tijd op website: -0,7%

Om de kwaliteit van de aanbieders te waarborgen en onze bezoekers van de juiste informatie te voorzien, hanteren we duidelijke voorwaarden voor de aanbieders op onze site. Het aanbod in deze categorie fluctueert daardoor. Op dit moment staan er 568 aanbieders op de website, wat een minimale daling van 0,7% betekent ten opzichte van 2023.

■ Google AdGrants: -57,5%

Doordat we tegenwoordig gebruikmaken van het Google AdGrants-sponsorship, is het aantal vertoningen flink gedaald. Dit type account concurreert met de betalende gebruikers, waardoor onze advertenties minder vaak worden getoond. Google hanteert strenge voorwaarden voor Google AdGrants en past deze regelmatig aan. Het verschijnsel dat het aantal vertoningen daardoor sterk afneemt, is een bekend fenomeen bij veel organisaties. Voor ons betekende dit een totaal van 33.225 vertoningen, wat een daling van 57,5% inhoudt. Maar er is ook goed nieuws: Google heeft onlangs een nieuwe functionaliteit uitgerold, waardoor er sinds november 2024 weer een stijgende lijn in het aantal vertoningen zit.

■ FB/IG/TikTok advertentievertoningen: -50%

Ten opzichte van 2023 zijn de vertoningen hier gedaald. Vergeleken met 2022 zijn ze echter flink gestegen. In 2023 was er extra geld voor zichtbaarheid vanuit het Subsidieloket, in 2022 en 2024 niet. Dat betekent feitelijk dat we in 2024 veel beter hebben 'gescoord' met hetzelfde budget als in 2022.

Thoughtleadership

Om de visie van CultuurSchakel (zie hoofdstuk 1) waar te maken, omarmen we de strategie van thoughtleadership. Thoughtleaders

doorbreken conventionele gedachtepatronen en presenteren vernieuwende perspectieven die stakeholders prikkelen, inspireren en aanzetten tot gedragsverandering. Door voortdurend informatie te bieden op het gebied van kunst en cultuur in relatie tot de maatschappij, versterken we onze reputatie en de relatie met onze doelgroepen. CultuurSchakel positioneert zich als thoughtleader door de kennis die we delen niet alleen theoretisch maar ook praktisch toepasbaar te maken.

Social media en contentstrategie

2024 was zoals gezegd een contentrijk jaar voor CultuurSchakel. De zichtbaarheid van kunst en cultuur in Den Haag is enorm gestegen en dat zorgde in totaal voor meer dan 1200 nieuwe volgers op social media. Dit is onder andere gelukt door meer professionaliteit en consistentie in de content. We werkten bij M&C met de HHH-contentstrategie. De 3 H's staan voor hero-content, hub-content en hygiëne-content. De basislaag, waarmee we volgers structureel informeren en inspireren, is hygiëne-content. Daarnaast delen we volgens een vaste frequentie content over de thema's kansengelijkheid en kennisdeling, zoals interviews met experts, verhalen van deelnemers en tips voor diversiteit en inclusie (hub-content). En tot slot zijn er posts waarmee we CultuurSchakel positioneren als toonaangevende stem in de Haagse kunst- en cultuursector. Grote, impactvolle stukken die af en toe voorkomen, zoals campagnes, evenementen, whitepapers en opiniestukken. Die noemen we hero-content. In 2024 waren onze hero's de whitepaper digitalisering, het evenement Blik op Cultuur en de winactie 'Win een jaar gratis kunstles'.

2024 was ook het jaar van videocontent voor CultuurSchakel. We startten het jaar met het delen van twee video's over kunst en cultuur in de klas. Videocontent blijkt een zeer effectieve manier om de emotie en de beleving mee te geven, die juist zo belangrijk zijn bij kunst en cultuur. Daarom werd videocontent een van onze hoofdpijlers. We maakten zelf veel video's en werkten ook voor het

eerst samen met UGC-(User Generated Content) creators, die ons meenamen naar hun kunstles. Onze best presterende 5 Instagram-reels van 2024 bereikten bijna 8.000 mensen. Samenwerken loont dus ook hier. We werkten ook nog samen met een influencer: Meester Martijn. Onze gedeelde Instagram-reel over een kunstles in de klas zorgde voor meer dan 6.000 views!

Samenwerking zochten we ook voor onze nieuwe rubriek in de kennisbank: gastblogs. Samen met Huis van het Boek en Movies That Matter schreven we twee blogs over kunst en cultuur in Den Haag. Zo vergroten we het bereik en de zichtbaarheid van onze organisatie, maar ook van de stad Den Haag.

Digitalisering was een van onze hero-content-pieces, we schreven hier een whitepaper over. Deze werd 99 keer gedownload. Maar onze content bestaat niet uit eendagsvliegen. We knipten de inzichten uit de whitepaper op in verschillende social-mediaposts om verkeer naar de whitepaper te blijven toesturen en om de content 'hapklaar' te maken voor verschillende doelgroepen. Dit 'content recycelen' is nu een vaste aanpak geworden.

Branding

In 2024 kregen al onze communicatiemiddelen een nieuw jasje. Er werden tientallen social-mediatemplates ontworpen en onze whitepapers, factsheets en homepage kregen een upgrade. Ook hebben we nieuwe templates ontwikkeld voor onze nieuwsbrief. We streven naar eenheid in onze communicatie, in woord en beeld. Dat doen we onder andere met een vernieuwd huisstijlhandboek en een eenduidige tone of voice.

Brandingcampagne

Een ludieke campagne om zowel de zichtbaarheid van onze aanbieders als die van onszelf te vergroten onder de inwoners van Den Haag, bleek een schot in de roos. Tijdens deze winactie maakten

vier Hagenaars kans om een jaar lang gratis kunst- en cultuurles te winnen. De actie bereikte de doelgroep via online-kanalen, printmedia, free publicity en aangesloten partners, waardoor ze uiteindelijk 2,9 miljoen keer is bekeken! Vanwege de grootschalige media-aandacht en de positieve feedback uit het veld gaan we deze actie in 2025 herhalen.

Employer branding

2024 was het jaar dat CultuurSchakel als werkgever een gezicht en een verhaal kreeg: we schreven aansprekende, creatieve teksten over onze collega's door ze vragen te stellen over hun culturele passies en hun werk. En we vernieuwden ook onze vacatureteksten, met als resultaat dat de vacature voor marketing- en communicatiestrategie meer dan 50 sollicitaties opleverde! In verschillende workshops voor

collega's leerden we hun hoe je social media inzet voor je werk, hoe je je netwerk kunt versterken en hoe je helpt om het bereik van CultuurSchakel te laten groeien.

4.2 Diversiteit en inclusie

Kunst en cultuur is voor iedereen. In hoofdstuk 2 en 3 zagen we al hoe de afdelingen Cultuuronderwijs en Cultuurbeoefening bijdragen aan diversiteit en inclusie. Ook bij onze communicatie is D&I een speerpunt. Het feit dat we op allerlei manieren kennis delen, is op zich al goed voor meer kansengelijkheid. Daarnaast schrijven we op B1-niveau en zorgen we dat afbeeldingen toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking. Ook ondertitelen we onze video's voor slechthorenden. Maar bovenal laten we een divers en inclusief beeld van kunst en cultuur zien: in elk beeld is een afspiegeling te zien van de samenleving.

Behalve deze overkoepelende acties, hebben we in 2024 voor 'De Bruiserij' samen met KOO een website opgezet, blogs geschreven over toegankelijkheid en bijgedragen aan het social-mediakanaal. En we maakten een kansengelijkheidspagina op onze eigen website, waar alle blogs en tips te vinden zijn.

4.3 Monitoring, evaluatie en optimalisatie

Metten is weten. Daarom vragen we na alle bijeenkomsten, workshops en scholingen de bevindingen van deelnemers op via een gesprek of enquête. We delen de inzichten intern en proberen direct verbeterlagen te maken.

Ook verzamelen en analyseren we uiteraard de gebruikersgegevens van onze communicatiekanalen. De cijfers stonden aan het begin van

dit hoofdstuk. Hier gaan we er iets dieper op in met monitoring en optimalisatie op specifieke onderwerpen.

Social-mediamonitoring

Waar onze social-mediamonitoring voorheen reactief was, waren we in 2024 steeds meer proactief. We voeren het gesprek met onze volgers en geven binnen een dag antwoord op vragen die binnenkomen. Zo zorgen we ervoor dat we een toegankelijke organisatie zijn. Dat zag je ook terug in de videocontent rondom de live bijeenkomst van Geld voor je kunst! De deelnemers deelden onze content en er werd veel en positief gereageerd.

Naamsbekendheidsonderzoek

Naamsbekendheid en zichtbaarheid gaan hand in hand. Uit een onderzoek dat we aan het begin van het jaar hebben laten uitvoeren, bleek dat de naamsbekendheid van CultuurSchakel binnen de sector in orde was, maar dat de gemiddelde Hagenaar nog niet precies wist wat wij doen. Daar hebben we het afgelopen jaar hard aan gewerkt. We zijn er trots op dat we in 2024 meer mensen dan ooit hebben bereikt dankzij onze vernieuwde contentstrategie met nieuwe socialmediakanalen (zoals TikTok), samenwerkingen met influencers, partnerships met culturele instellingen en andere nieuwe vormen van content, gecombineerd met een duidelijke visie op PR & PA om de hele sector te ondersteunen. Ook zijn we onze inspanningen veel meer gaan meten, waardoor we onze middelen efficiënter konden inzetten.

Na een gebruikersonderzoek over de website hebben we een advies opgesteld en de optimalisaties met de grootste **impact** doorgevoerd.

Websiteoptimalisatie

Onze website is continu in ontwikkeling om de gebruiksvriendelijkheid te verbeteren en zo goed mogelijk aan te sluiten op de behoeften van de gebruiker. In samenwerking met de specialisten van SDIM hebben we een uitgebreid gebruikersonderzoek uitgevoerd. Op basis van deze inzichten stelden we een advies op en voerden we de optimalisaties met de grootste impact door. Deze verbeteringen omvatten onder andere:

- het optimaliseren van de zoekfunctie;
- aanpassingen aan de filterpagina voor culturele aanbieders;
- verbeteringen aan de aanbiederspagina;
- de ontwikkeling van een kennisbank om gebruikers beter te ondersteunen.

Voor 2025 hebben we nog grotere plannen voor het optimaliseren van de website!

Optimalisatie Geld voor je kunst!

In 2024 hebben we ons aanvraagproces voor deze regeling verder verbeterd om kunstenaars optimaal te ondersteunen bij hun aanvragen. Het aanvraagformulier is voorzien van extra uitleg, zodat gebruikers moeiteloos hun ideeën kunnen vertalen naar een sterke aanvraag. Met deze aanpassingen willen we financiële ondersteuning toegankelijker en begrijpelijker maken voor een brede doelgroep.

4.4 Doelgroepoverstijgend bruggen bouwen

CultuurSchakel. De naam zegt het al: de schakel tussen verschillende partijen binnen en buiten de werkvelden cultuuronderwijs en cultuurbeoefening. We zorgen voor afstemming (van aanbod), kennisdeling, samenwerking en co-creatie. Om dat goed te kunnen doen, moet je als organisatie zichtbaar zijn én een bepaalde mate van

naamsbekendheid hebben. Zowel bij de politiek en mogelijke partners als op andere beleidsterreinen en bij het Haagse publiek. Ook moeten we aandacht hebben voor wat er nú speelt en vooral: voor wat we denken dat er gaat gebeuren in onze stad. Door verbinding te houden met iedereen in Den Haag, blijft CultuurSchakel als instelling relevant. Dat houdt ook de sector wendbaar en toekomstbestendig.

Deze projecten en acties droegen daar in 2024 aan bij:

- Ons naamsbekendheidsonderzoek. Hierboven zeiden we het al: de gemiddelde Hagenaar weet nog niet precies wat wij doen: onze spontane naamsbekendheid behaalde een 4% score, geholpen naamsbekendheid 33%. Daar hebben we in 2024 hard aan gewerkt.
- Brandingcampagne. Ook deze campagne met winactie bespraken we hierboven. De actie is uiteindelijk 2,9 miljoen keer bekeken en wordt wegens succes herhaald in 2025.
- Investeren in PR & PA. In 2024 hebben we onze zichtbaarheid vergroot en onze positie als thoughtleader in de Haagse cultuursector versterkt. In onze kennisbank, die in het najaar live ging, plaatsten we 14 artikelen, zoals factsheets, whitepapers, onderzoeken en opiniestukken. Deze verspreidden we ook via social media en nieuwsbrieven om ons bereik te vergroten. En dat had effect, want dit leidde tot 306 downloads van artikelen. Onze brandingcampagne, in samenwerking met PR-bureau Lindblom, resulteerde in 12 publicaties, waaronder artikelen in AD Den Haag en diverse edities van Nieuwsblad Den Haag. In 2025 komt er meer aandacht voor PA en schakelen we een gespecialiseerd bureau in voor de lobby rond de verkiezingen.
- Samenwerken in DEPO. CultuurSchakel is voorzitter van het Directie Educatie- en Participatie-Overleg (DEPO), een Haags directieoverleg van organisaties uit het meerjarenbeleidsplan die zich vooral richten op cultuuronderwijs op scholen en in de vrije tijd. Hier delen we kennis en lobbyen we voor gezamenlijke belangen.
- Lidmaatschap Marketingkamer. De marketingafdeling van CultuurSchakel is lid van de Marketingkamer. Dat is een netwerk

van Haagse marketing- en communicatieprofessionals die hun kennis en ervaring inzetten om de sector te versterken én om elkaar bij te staan met advies en hulp. In 2024 is een gezamenlijke campagne opgezet om de Haagse cultuursector een gezicht te geven: 'How about...'. 14 organisaties namen deel en lieten zich zien in een outdoor posterronde, social-media-offensief en media-aandacht. The Hague & Partners stond ons bij met zichtbaarheid via denhaag.com.

- Structureel overleg met de Ooievaarspas. Door elkaar vaker te spreken, houden we onze kennis up-to-date. Daarmee bevorderen we samen de kansengelijkheid binnen het culturele veld. Met de Haagse inwoners delen we informatie, waardoor we voor hen cultuur toegankelijker maken.
- Structurele deelname aan allerlei overleggrems:
 - CmK: De CmK-projectleider nam deel aan de regionale bijeenkomsten voor CmK-penvoerders van Kunstgebouw en een landelijke conferentie van het Fonds voor Cultuurparticipatie en het LKCA.
 - De cultuurcoach VE heeft zitting in het Haags leernetwerk Kwaliteit VVE.
 - De coördinator Scholing neemt deel aan het regionale overleg kenniscentra over deskundigheidsbevordering.
 - Diverse coaches nemen deel aan netwerken van het LKCA; icc, so, vo en mbo.
 - Het hoofd afdeling Cultuuronderwijs neemt deel aan het Landelijk Platform Kenniscentra Cultuuronderwijs (LPKC).
 - De directeur van CultuurSchakel en het hoofd afdeling Cultuuronderwijs namen deel aan de voorbereiding en het gesprek met gemeente, podia en gezelschappen over publieksreacties tijdens schoolvoorstellingen.

5. Bedrijfsvoering en personeelszaken

5.1 Personeelscijfers

- Op 31 december 2024 bestond het totale personeelsbestand uit 43 medewerkers.
- De totale formatie van personeel in loondienst bedroeg op 31 december: 33,57 fte, het gemiddelde aantal fte in 2024: 32,54.
- 19 medewerkers hadden een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd.
- Er werden 4 zzp'ers ingezet.
- In totaal kwamen er 11 nieuwe mensen in dienst. Er traden in totaal 12 mensen uit dienst.
- Helaas zijn er twee medewerkers door medische redenen overleden.
- Er waren 30 vrijwilligers, dit zijn de leden van de RvT en commissies voor het beoordelen van subsidies. Zij krijgen een vacatievergoeding.
- De verhouding man-vrouw in loondienst was: 13 mannen, 30 vrouwen
- De gemiddelde leeftijd in loondienst was: 48 jaar.

5.2 Arbeidsomstandigheden

- We houden ons aan de wetgeving rondom arbeidsomstandigheden, hebben een RI&E-medewerker en werken continu aan een veilige en gezonde werkomgeving.
- We huurden extra kantoorruimte, waardoor medewerkers buiten de gedeelde kantoorruimtes rustig konden werken of met kleine gezelschappen konden overleggen. Thuiswerken bleef in overleg gedeeltelijk mogelijk.

“We stimuleren het bijwonen van netwerken en evenementen om persoonlijk te groeien.”

5.3 Scholing en training

We dragen bij aan de ontwikkeling van medewerkers via een persoonlijk ontwikkelbudget. Ook hebben we budgetten voor scholing per afdeling en voor de gehele organisatie. We stimuleren het bijwonen van netwerken en evenementen om persoonlijk te groeien.

- Het persoonlijk opleidingsbudget is 4 keer ingezet.
- Er waren 5 organisatiebrede trainingen: ‘Unconscious bias en verbindende communicatie’, ‘Social-mediastrategie’, ‘Effectief samenwerken’, ‘Resultaatgericht werken’ en voor het management een workshop ‘Digitale strategie’.
- 1 medewerker kreeg een Talenten Motivatie Analyse (TMA) met uitlezing aangeboden.
- HR & Finance werden intensief opgeleid om een nieuw HR- en verloningssysteem te implementeren en te gebruiken: Nmbrs. De uitrol staat gepland voor 2025.
- HR volgde via CultuurConnectie een training over verschillende AI-tools.
- Marketing volgde een schrijftraining om nog doelgerichter en toegankelijker te leren schrijven.
- Er werd geïnvesteerd in persoonlijke ontwikkeltrajecten, het beroepsmatig bijwonen van voorstellingen en individuele trainingen.

5.4 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg 6,4% over heel 2024, inclusief deeltijdverzuim. Dit is iets lager dan het verzuim in 2023 (7%), maar hoger dan het landelijk verzuim. Dat laatste zal naar verwachting rond de 4,9% liggen. De meldingsfrequentie was 1,8.

We hebben in 2024 veel ingezet op bewustwording, gespreksvoering en preventie. De hoge meldingsfrequentie lijkt vooral veroorzaakt door kortdurende griepklachten, maar dat is niet met zekerheid te zeggen vanwege de privacyregels. We hebben een werkgroep Vitaliteit opgericht die zich inzet voor preventie van ziekte en uitval. Daarnaast houdt HR proactief verzuimgesprekken.

5.5 Overige personeelonderwerpen

- Tot medio 2024 liep er een succesvolle samenwerking tussen de HR van Korzo, Paard en CultuurSchakel.
- De arbeidsomstandigheden werden geëvalueerd.
- Het MT is proactief aan de slag gegaan met de uitkomsten van het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek, bijvoorbeeld op het gebied van vitaliteit, thuiswerkbeleid en salaris.
- We hebben een externe vertrouwenspersoon. Daar werd dit jaar geen gebruik van gemaakt.
- We implementeerden en integreerden onze interne gedragscode.
- De griepvaccinatie is in het najaar opnieuw aangeboden op kosten van de werkgever.

Toekenning HR-voucher

In september 2024 is een HR-voucher aan ons toegekend, waarmee we de uren van onze HR-medewerker voor een jaar lang met 8 uur per week konden verhogen. Die kans hebben we direct aangegrepen. We zijn aan de slag gegaan met:

- de aankoop van een nieuw recruitmentsysteem genaamd HIRE (onderdeel van Nmbrs);
- de ontwikkeling van een nieuwe beoordelingscyclus, waarmee we in 2025 starten;
- de ontwikkeling, weging en inschaling van diverse nieuwe functies;
- de optimalisatie van onze wervings- & selectieprocessen;
- de optimalisatie van onze on- en offboarding.

We evalueerden in 2024 onze doelstellingen voor een **inclusief** personeelsbeleid en werkten aan het inclusiever maken van onze programma's.

5.6 Diversiteit en inclusie

D&I zit stevig verankerd in het DNA van CultuurSchakel en blijft een belangrijk speerpunt. Dat bleek ook al uit de vorige hoofdstukken. We evalueerden in 2024 onze doelstellingen voor een inclusief personeelsbeleid en werkten aan het inclusiever maken van onze programma's.

- We schoolden nieuwe medewerkers op unconscious bias en trainden alle medewerkers op verbindende communicatie.
- We ontwikkelden met input van medewerkers een checklist om intern te gebruiken bij het opstellen en uitvoeren van inclusieve programma's.
- We planden diverse sparmomenten in met D&I-werkgroepen van collega-instellingen ter inspiratie en kennisuitwisseling.
- De kerngroep D&I joeg inhoudelijke onderwerpen aan, agendeerde D&I en bereidde beleidsstukken voor.
- We werkten aan bewustwording via maandelijkse tips en actualiteiten in de interne nieuwsbrief.

5.7 De ondernemingsraad

In 2024 hebben alle leden van de ondernemingsraad een in-company-training van Trainiac over de rechten en plichten van een OR gevolgd. De OR heeft daarnaast het OR-reglement geactualiseerd, de uitkomsten van het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek besproken en de RI&E doorgenomen. Ook heeft zij met diverse verzoeken ingestemd:

- wijziging omgang salarisschalen en jubileumuitkering
- scholingsbeleid
- performance-cyclus
- werkplekbeleid

5.8 Bedrijfsvoering

In februari 2024 dienden we ons meerjarenbeleidsplan 2025–2028 in, dat in het najaar van 2024 werd goedgekeurd. Ook kregen we groen licht voor onze aanvraag voor CmK4 (2025–2028). Deze twee geldstromen geven CultuurSchakel een solide basis voor de komende vier jaar.

Doelgericht werken en effectief vergaderen

In lijn met het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek, het activiteitenplan en het meerjarenbeleidsplan zijn we dit jaar gestart met het professionaliseren van drie belangrijke processen:

1. doelgericht werken
2. effectief vergaderen
3. afdelingsoverstijgend samenwerken

Het doel is een cultuur waarin we allemaal samenwerken aan KPI's, organisatiebrede doelen en impact.

Samenwerking met de Cultuurankers

CultuurSchakel en de acht Cultuurankers gaan elkaar nog beter versterken. Hoe we dat gaan doen, legden we op 21 juni vast in een intentieverklaring, in samenwerking met de gemeente Den Haag. We spraken af dat we onze strategieën en werkwijzen meer met elkaar afstemmen om onze gezamenlijke én eigen doelen te bereiken. Door de handen ineen te slaan, brengen we cultuuronderwijs en -beoefening nóg beter binnen handbereik van iedere Hagenaar.

DEPO

CultuurSchakel is voorzitter van het Directie Educatie en Participatie Overleg (DEPO). Hierin zitten Haagse gesubsidieerde aanbieders van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie: Theatergroep Drang, Topaze, Haags Theaterhuis, Beweigi, KOO, Art-S-Cool, Muziekcentrum 1001 Nachten, Musicon, Huis van Gedichten, Theaterschool Rabarber, Lonneke van Leth Dans en CultuurSchakel.

Dit jaar spraken we over:

- het meerjarenbeleidsplan en onze zorgen omdat het budget ver overvraagd is;
- de Ooievaarspas en hoe we de belemmeringen die aanbieders daarbij ervaren, kunnen oplossen;
- het Spotlight Festival en hoe we cultuurbeoefening daarin een plek kunnen geven;
- wat de laatste ontwikkelingen zijn op het gebied van FairPay, eerlijke tarieven voor cultuureducatie en cultuurbeoefening.

In juli, toen het advies over de meerjarenbeleidsplannen er lag, organiseerden we samen een bijeenkomst om de raadsleden te informeren over ons werk en hoe we bijdragen aan de Haagse Cultuurvisie 2033. Onder de genodigden waren behalve raadsleden en beleidsmedewerkers van de gemeente Den Haag ook leden van de raden van toezicht van de DEPO-organisaties, medewerkers van fondsen en eigen medewerkers.

“We voerden in 2024 nieuw beleid in rondom salarisschalen en jubileumuitkeringen, om jonge nieuwe medewerkers te behouden”

Ooievaarspas

De drempels voor het gebruik van de Ooievaarspas zijn een terugkerend gespreksonderwerp tussen aanbieders van lessen en cursussen, CultuurSchakel en de gemeente. Er zijn veel regels en administratieve lasten. We overlegden met raadsleden om hen hierover te informeren. We zijn daarnaast met de Ooievaarspas in gesprek om te kijken of wij elkaar in de communicatie naar de aanbieders kunnen versterken.

Subsidieloket

- Onze juridische relatie met de gemeente ten aanzien van het subsidieloket verandert: CultuurSchakel wordt vanaf 2025 als eindbegunstigde aangemerkt en de verleningstaak is opgenomen

in onze statuten. De verleende subsidies aan derden zijn dan niet langer aan te merken als besluit in de zin van de wet en wij moeten de term ‘subsidie’ vanaf dan veranderen in ‘toegekende vergoeding’.

- Tijdens de coronaperiode zijn de reserves van het subsidieloket sterk toegenomen. Ook in de jaren daarna hebben we deze gelden niet helemaal kunnen uitgeven. We hebben van de gemeente te horen gekregen dat we ze niet mogen meenemen naar de nieuwe beleidsperiode. Daarom hebben we in 2024 nog zoveel mogelijk gelden proberen uit te geven, onder andere door een nieuwe, laagdrempelige festivalsubsidie te introduceren.

Huisvesting

Wat betreft huisvesting maakten we pas op de plaats. In januari 2024 bereikte ons namelijk het nieuws dat de stichting achter het Koorenhuis en Concordia, Stichting &CC, failliet was verklaard. De verhuur werd overgenomen door AnnA. Voorlopig kijken we aan hoe dit zich ontwikkelt.

Branche, cao en codes

CultuurSchakel is lid van de brancheorganisatie CultuurConnectie en van Kunsten’92. We volgen de Fair Practice Code en hanteren de Cao Kunsteducatie. Vrijwilligers en stagiairs krijgen een vergoeding. De directeur-bestuurder neemt deel aan de Ketentafel Cultuureducatie en Amateurkunst van Platform ACCT, die zich buigt over tarievenrichtlijnen. We voerden in 2024 nieuw beleid in rondom salarisschalen en jubileumuitkeringen, om jonge nieuwe medewerkers te behouden.

6. Raad van toezicht

6.1 Goedkeuring jaarverslag

Het jaarverslag en de jaarrekening van 2024 zijn uitgebracht door de directeur-bestuurder van Stichting CultuurSchakel en besproken in de vergadering van de raad van toezicht op 7 april 2025.

De accountant heeft op 15 april 2025 een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2024 afgegeven. Na kennisneming van de bevindingen van de accountant heeft de raad van toezicht de jaarrekening goedgekeurd. De genoemde documenten geven voldoende inzicht in de inspanningen en activiteiten van Stichting CultuurSchakel in het verslagjaar en passen binnen de doelstellingen van de stichting.

“Bij vergaderingen van de raad van toezicht worden regelmatig medewerkers uitgenodigd, net als bij de OR.”

6.2 Verantwoording toezicht

Stichting CultuurSchakel is opgericht op 17 mei 2013 en heeft als taak om de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van cultuuronderwijs en -participatie te bevorderen.

De raad van toezicht toetst de strategie, de financiële risicobeheersing en de realisatie van beleidsdoelstellingen aan het jaarplan, kwartaalrapportages, de jaarrekening en de (realisatie van de) begroting. De informatievoorziening over de inhoudelijke activiteiten van de stichting is op orde en van goede kwaliteit. De bedrijfsprocessen en de administratieve organisatie van de stichting zijn op niveau, waarmee de raad in staat is haar toezichtstaak uit te voeren.

Jaarlijks bespreekt de raad van toezicht de bevindingen vanuit de controle van de administratie en de jaarrekening met de accountant. CultuurSchakel past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe. Hieronder lichten we toe hoe we de principes toepassen:

- De maatschappelijke doelstelling wordt gerealiseerd door organisaties en scholen te ondersteunen met cultuuronderwijs en cultuurbeoefening. We zijn hierover continu in gesprek met belanghebbenden, zoals scholen, besturen, klankbordgroepen, aanbieders, politiek etc.
- De Code was ook in 2024 leidend en in alle vergaderingen wordt deze in acht genomen. Jaarlijks wordt het functioneren van de directeur-bestuurder beoordeeld en de beloning vastgesteld volgens de richtlijnen van CultuurConnectie.
- Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij vermijden belangentegenstellingen en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.
- Het bestuursmodel en de organisatiestructuur zijn helder, net als de financiële inrichting. Er is een eenduidige toedeling van bestuurlijke en toezichthoudende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De bestuurder rapporteert maandelijks aan de raad van toezicht. De raadsleden bezoeken regelmatig activiteiten van CultuurSchakel en vragen informatie aan het bestuur en aan medewerkers.
- Bij vergaderingen van de raad van toezicht worden regelmatig medewerkers uitgenodigd, net als de OR.
- Het bestuur weet hoe het op een verantwoordelijke manier de maatschappelijke doelstelling van de organisatie moet uitoefenen en doet dit zorgvuldig en evenwichtig. Het bestuur handelt als goed werkgever en schept randvoorwaarden voor een aangename en veilige werkomgeving. Eerder in dit jaarverslag las u al meer over de hantering van de Code D&I. Er is een gedragscode en een externe vertrouwenspersoon, waarvan de medewerkers op de hoogte zijn. We hanteren de Fair Practice Code.

- De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.
- De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de eigen samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. Afgelopen jaar is 1 lid afgetreden wegens het eindigen van de termijn.
- Ook in 2024 voerde de raad haar jaarlijkse zelfevaluatie uit. De leden van de raad van toezicht opereren onafhankelijk van de stichting. Er is in 2024 geen sprake geweest van tegenstrijdige belangen.
- De directeur-bestuurder had de volgende nevenfuncties: Netwerkadviseur Blueyard, lid visitatiecommissie Limburgse musea, lid adviescommissie Cultuurnota Utrecht en lid beoordelingscommissie bovensectoraal voor de Raad voor Cultuur. Deze functies zijn gemeld bij de raad van toezicht en er is geen sprake van tegenstrijdige belangen.

6.3 Vergaderingen

De raad van toezicht vergaderde vijf keer in 2024. De belangrijkste besproken onderwerpen waren:

- de werkzaamheden van de stichting, waaronder de voortgang van de Haagse CultuurAcademie, het programma BinnenBuiten en de ambities voor het voortgezet onderwijs;
- de opdrachtverstrekking aan de accountant;
- de (maandelijkse) inhoudelijke voortgangsrapportages van de directeur-bestuurder;
- het verslag van het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder;
- de governance-check en de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de raadsleden;
- organisatieontwikkeling;
- het meerjarenbeleidsplan 2025-2028, het activiteitenplan, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag, de kwartaalrapportages en de planning;

- het advies van de adviescommissie Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2028 van de gemeente Den Haag in relatie tot de bijzondere positie van CultuurSchakel als systeeminstelling;
- de risicoanalyse 2024;
- overleg met de OR;
- presentaties over diverse inhoudelijke onderwerpen door project- en teamleiders;
- de invulling van twee vacatures in de raad van toezicht, ontstaan door het aftreden van Bircan Bozbey (september 2023) en Marthe de Veth (juni 2024);
- de uitdagingen op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures soms moeilijk in te vullen zijn.

De voorzitter van de raad van toezicht heeft regelmatig overleg met de directeur-bestuurder.

“Het bestuur handelt als goed werkgever en schept randvoorwaarden voor een aangename en veilige werkomgeving uit.”

6.4 Secretariaat

Het secretariaat van de raad van toezicht is onder verantwoording van de directeur-bestuurder en wordt uitgevoerd door het secretariaat van CultuurSchakel. Voor de notulering van de vergadering wordt een externe notulist ingezet.

6.5 Beloning directeur-bestuurder

De beloning van de directeur-bestuurder valt binnen de kaders van de Wet normering topinkomens.

6.6 Honorering raad van toezicht

Voor de leden van de raad van toezicht is de mogelijkheid opengesteld een vergoeding te ontvangen voor onkosten. Voor een lid bedraagt deze € 1.000, – per vergaderjaar en voor de voorzitter € 1.500, – (excl. btw).

6.7 Profielschets raad van toezicht

De raad van toezicht heeft een profielschets opgesteld. Deze schets geeft een beeld van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad en van de eisen die aan de raad en haar leden gesteld worden.

6.8 Samenstelling raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit vier leden. In 2024 is één lid afgetreden. De vacante plek is ingevuld.

De samenstelling van de raad van toezicht is per 31 december 2024:

Naam:	Hélène Oppatja
Functie:	voorzitter
Benoemd:	juli 2019
Herbenoemd:	najaar 2023
Treedt af:	najaar 2027
Geboortedatum:	23 januari 1966
Functie dagelijks leven:	directeur-bestuurder CBG Centrum voor familiegeschiedenis Relevante nevenfuncties: bestuurslid stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945, lid raad van toezicht Amare

Naam:	Marthe de Vet
Functie:	lid
Benoemd:	juni 2016
Herbenoemd:	voorjaar 2020
Treedt af:	voorjaar 2024
Geboortedatum:	6 oktober 1974
Functie dagelijks leven:	hoofd Publiek St. Frans Hals Museum
Relevante nevenfuncties:	adviseur Fonds voor Cultuurparticipatie tot april 2023 en Raad van Toezicht Jeugd Sport Cultuur Fonds

Naam:	André Stroop
Functie:	lid
Benoemd:	juli 2020
Herbenoemd:	najaar 2024
Treedt af:	najaar 2028
Geboortedatum:	24 december 1959
Functie dagelijks leven:	verandermanager/strategisch adviseur
Relevante nevenfuncties:	geen

Naam:	Brigitte Spiegeler
Functie:	lid
Benoemd:	juli 2020
Herbenoemd:	najaar 2024
Treedt af:	najaar 2028
Geboortedatum:	18 juni 1971
Functie dagelijks leven:	advocaat en beeldend kunstenaar
Relevante nevenfuncties:	bestuurslid Atelier Néerlandais (Parijs), bestuurslid afdeling Letteren, Theater en Film bij de Haagse Kunstkring, Arbiter bij het Court of Arbitration for Art (CAFA)

Het bestuur handelt als goede werkgever en schept randvoorwaarden voor een aangename en veilige werkomgeving

Naam: Jane Sum
Functie: lid
Benoemd: juni 2024
Herbenoembaar: juni 2028
Geboortedatum: 25 januari 1974
Functie dagelijks leven: executive coach en leadership coach
Relevante nevenfuncties: mentor bij Global Women Connect (GWC), bestuurslid Europese Chapter

Naam: Natasha Stroeker
Functie: lid
Benoemd: juni 2024
Herbenoembaar: juni 2028
Geboortedatum: 24 maart 1968
Functie dagelijks leven: teamleider kenniscoördinatoren Dienst Analyse en Onderzoek Tweede Kamer
Relevante nevenfuncties: voorzitter stichting MetaMandy

Aftreeschema raad van toezicht					
Naam	Functie	In functie sinds	Termijn	Herbenoemd op	Treedt af
Hélène Oppatja	voorzitter	1-7-2019	2 ^e termijn	Najaar 2023	Najaar 2027
Marthe de Vet	lid	1-7-2016	2 ^e termijn	Voorjaar 2020	Voorjaar 2024
André Stroop	lid	1-7-2020	1 ^e termijn	Najaar 2024	Najaar 2028
Brigitte Spiegeler	lid	1-7-2020	1 ^e termijn	Najaar 2024	Najaar 2028
Jane Sum	lid	1-6-2024	1 ^e termijn		Voorjaar 2028
Natasha Stroeker	lid	1-6-2024	1 ^e termijn		Voorjaar 2028

(Het aantal zittingstermijnen is maximaal 2)

CultuurSchakel

Scan als je meer wilt weten
over CultuurSchakel